

مجموعه مقالات همایش ملی
تعمیر و بازسازی

دوره‌های تحصیلی آموزش و پرورش

اسفند ۱۳۹۲
دانشگاه بیرجند

به کوشش:

دکتر محسن آیتی

عضو هیئت علمی دانشگاه بیرجند

دکتر محمد اکبری بورنگ

عضو هیئت علمی دانشگاه بیرجند

University of Birjand

Iranian Curriculum
Studies Association

Proceeding of National Conference on Curriculum Changes in Education

March, 2014
University of Birjand

Ayati Mohsen
Faculty Member of Birjand University

Mohammad AkbariBoorang
Faculty Member of Birjand University

شیر مجله‌ها
www.44413411.ir

ISBN 9786009422746

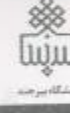
9 786009 422740

قیمت : ۱۶۰۰۰ تومان

فهرست مقالات پذیرفته شده در قالب سخنرانی

ردیف	نام نویسنده	عنوان مقاله
۱	مهر محمدی، محمود	تحلیل و ارزیابی شکل گیری یکی از شاخص ترین دستاوردهای سند تحول بنیادین (دانشگاه فرهنگیان) از منظر انگارهای تغییر، با تاکید بر مولفه برنامه درسی تربیت معلم
۲	آزادگان، عمید؛ آیتی، محسن و آزادگان، علیہ	ارزیابی اثربخشی دوره های آموزش ضمن خدمت پایه هفتم در پیاده سازی تغییرات برنامه درسی
۳	آقایی، سیده الهام	ضرورت تغییر در رویکرد ساخت تربیت هنری و زیبایی شناسی برنامه درسی در اسناد تحول بنیادین آموزش و پرورش
۴	آل مراد آسیه و ابراهیمی، زینب	بررسی مقایسه ای رویکرد آیزنر و فولن در مدیریت تغییر در محیط های آموزشی
۵	احمدی، پروین؛ وزیری، مزده و جوادی، مرضیه	فرایند تغییر برنامه درسی علوم تجربی دوره ی ابتدایی از سال ۱۳۷۳ تا سال ۱۳۹۱
۶	ادیب، یوسف و مردان، فاطمه	تغییر برنامه: تجربیات والدین از مشارکت در اجرای برنامه های درسی دوره ابتدایی (یک نظریه داده بنیاد)
۷	اصغری، صالح	آموزش واحد درسی «سواد رسانه ای» در آموزش و پرورش؛ بایسته ها و راه کارها
۸	افتخاری، ارکیده؛ شیخ قاسمی، معصومه و کاظم پور اسماعیل	طراحی مدل عدالت آموزشی مبتنی بر تفاوت های فردی و تغییر برنامه ی درسی
۹	اکبری، احمد و غفاری، ابوالفضل	برنامه فلسفه برای کودکان (p4c) با استفاده از داستان های متون دینی
۱۰	اکبری بورنگ، محمد	تبیین نگرش نسبت به تغییر برنامه درسی بر اساس ادراک از حمایت سازمان و مفید بودن تغییر برای دانش آموزان در معلمان دوره ابتدایی شهر بیرجند
۱۱	اکبری بورنگ، محمد؛ مرادی مقدم، حسین و خزاعی نژاد، حوا	ضرورت تغییر در برنامه درسی قصد شده از منظر توجه به فرهنگ مطالعه: تحلیل محتوا
۱۲	اکرمی، رایعه؛ کارشکی، حسین و کرمی، مرتضی	بررسی تخصص پژوهشی معلمان: گامی در جهت تحقق سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

مجموعه مقالات همایش ملی تغییر در برنامه درسی دوره های تحصیلی آموزش و پرورش

سرشناسه: همایش ملی تغییر برنامه درسی دوره های تحصیلی آموزش و پرورش (دوازدهمین: ۱۳۹۲، بیرجند)

عنوان و نام پدیدآور: مجموعه مقالات همایش ملی تغییر در برنامه درسی دوره های تحصیلی آموزش و پرورش اسفند ۹۲ دانشگاه بیرجند، به کوشش محسن آیتی، محمد اکبری بورنگ، ابرگرگ کتنده (دانشگاه بیرجند، انجمن مطالعات برنامه درسی ایران) مشخصات نشر: بیرجند: نشر چهار درخت، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۲۹۲ ص: جدول، نمودار
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۲۲۷-۴۰۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت ص:ج: به انگلیسی: Mohsen Ayati, Mohammad AkbariHoorang.
Proceeding of national conference on curriculum changes in education...

یادداشت واژه نامه

یادداشت کتابنامه

موضوع: برنامه ریزی درسی - ایران - کنگرها

شماره افزوده ای: محسن، ۱۳۲۵ - گردآورنده

شماره افزوده اکبری بورنگ، محمد، ۱۳۵۹ - گردآورنده

شماره افزوده دانشگاه بیرجند

شناسه افزوده: انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

رند بندی کنگرها: ۱۳۹۲ ۶۱۵۵۵۸۵ LB2A

رند بندی دنبویی: ۳۷۵۰۰۱

شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۱۵۹۶۰

به کوشش: دکتر محسن آیتی، دکتر محمد اکبری بورنگ

ناشر: نشر چهار درخت

محل نشر: بیرجند

چاپ اول: ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

امور فنی و جلد: نشر چهار درخت

ویراستار: سببه رضایی، فاطمه ناری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۲۲۷-۴۰۶

قیمت: ۱۶۰۰۰۰ ریال

یا همکاری: اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان جنوبی

کلیه حقوق این اثر متعلق به دانشگاه بیرجند می باشد.

بیرجند - خیابان مطهری - مطهری ۲۲ - مقابل کتابخانه القدر - انتشارات چهار درخت

تلفن: ۰۳۶۱ - ۲۲۲۲۷۸۰ - همراه ۰۹۱۵ ۵۶۱ ۷۱۵۵

4derakht@gmail.com

www.4derakht.ir

۲۷۵	طباطبائی، سیدمحمدصادق و مهرام، بهروز	بررسی اثر آموزش تلقینی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان	۲۲۱	محمد علی؛ وش و ابیزی	عامل تغییر تسهیل گر یا تضمین کننده تغییر در نظام آموزشی؟
۲۷۹	عابدینی بلترک، میمنت؛ منصوری، سیروس و بائصافه اسماعیل	بررسی تطبیقی بازنگری برنامه های درسی در ایران، آمریکا و ژاپن	۲۲۵	حمیه؛ آهنی، محسن	تحلیل محتوای کتاب علوم سوم ابتدایی با تأکید بر ساحت های شش گانه تعلیم و تربیت
۲۸۵	عبدلخانی، علی و صفایی موحد، سعید	بررسی روند تحولات برنامه درسی کار و فناوری در آموزش و پرورش ایران	۲۲۹	ه؛ قادری، می، جمال	بررسی مشکلات نظام کنونی ارزیابی عملکرد تدریس و ارائه الگویی متناسب با آن، مطالعه موردی: کلاس های علوم دوره راهنمایی شهر سنج
۲۸۹	عصاره، علیرضا و نوائی، شیرین	مطالعه تطبیقی برنامه های درسی ملی کشورهای انگلستان، استرالیا، چین، نیوزیلند و هندوستان با جمهوری اسلامی ایران	۲۳۳		بررسی صلاحیت های مجریان برنامه درسی ملی در درس تفکر و پژوهش پایه ششم ابتدایی شهرستان شیراز
۲۹۳	علی پور، عادل؛ موسی پور، نعمت الله و معمر حور، جمال	ارائه مدلی برای مطالعات تاریخی برنامه درسی بر اساس ویژگی های تغییر	۲۳۷		مقایسه تطبیقی کتب درسی قدیمی و جدید پایه هفتم دوره اول متوسطه و بررسی حضور خرده فرهنگ های ایرانی در کتب جدیدالتالیف این دوره
۲۹۷	فاضلی، احمدرضا	تغییر از بیرون یا تغییر از درون؟ نقدی بر تغییرات برنامه های درسی در نظام آموزش و پرورش ایران	۲۴۱	لی، منوچهر؛ یده خاطره و زیه	بررسی نقش شاخص های مربوط به معلم در عملکرد تحصیلی ریاضی دانش آموزان سوم راهنمایی بر اساس چارچوب مطالعات تیمز (TIMSS)
۳۰۱	فخر، فرزانه	آموزش تعاملی از منظر رولان بارت	۲۴۵		برنامه درسی ملی؛ ضرورت بخشی تغییر نگرش از مدرسی به معلمی
۳۰۵	کارشکی، حسین؛ پاکمهر، حمیده و محمدزاده قصر، اعظم	نظریه فازی و تغییر در برنامه درسی؛ کاربرد منطق فازی در تدریس	۲۴۹	مرتضی و	جایگاه معلم پژوهنده در تغییر برنامه درسی
۳۰۹	کریمی، زهره و معروفی، یحیی	شخصی سازی یادگیری و تغییر در برنامه درسی	۲۵۳	واحدآبادی	درآمدی روش شناسانه برآموزه های فرا متن تربیتی با تأکید بر نظریه پسا ساختارگرایی و نقد آن
۳۱۳	کریمی، مرتضی	ترازیابی برنامه درسی؛ روش شناسی مناسب جهت تغییر برنامه درسی	۲۵۷	معظمه و	واحد درسی سواد حقوقی در آموزش و پرورش، بایسته ها و راهکارها
۳۱۷	کلانی، شراره و دانشمند، غلامحسین	بررسی عناصر محتوایی فصل های سنگ شناسی کتاب زمین شناسی سال سوم متوسطه، براساس مدل مریل	۲۶۱	با و شامی،	امتناع تغییر در برنامه درسی ایران؛ واکوی نظریه «تله بینانگنار»
۳۲۱	کلباسی، افسانه؛ نصراصفهانی، احمدرضا؛ میرشاه جعفری، سیدابراهیم و عابدی، احمد	ارزیابی محتوای کتب تکمیلی برنامه درسی مدارس تیزهوشان در دوره راهنمایی (متوسطه اول)	۲۶۵	ن؛ مصدق، ه؛ فهیمه تاکنون	بررسی سیر تاریخی رویکردهای تغییر در برنامه درسی از دارالفنون
۳۲۵	گویا، زهرا	تغییرات برنامه درسی ریاضی در نیم قرن اخیر	۲۶۹	؛ بهلگردی، زارع مقدم،	دره ی مرگ در آموزش و پرورش ابتدایی؛ لزوم تغییر در برنامه های درسی مدارس چندپایه و تربیت معلم آموزش و پرورش ابتدایی
۳۳۹	مجیدی، اردوان و ایران نژاد، منصوره	رویکرد ترکیبی: طراحی و اجرای برنامه درسی با نزدیک شدن موضوعات درسی به شرایط کاربردی و واقعی؛ بر اساس تجربه عملی در مدرسه حکمت			

بررسی تخصص پژوهشی معلمان: گامی در جهت تحقق سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

رابعه اکرمی^۱؛ حسین کارشکی^۲ و مرتضی کریمی^۳

کلید واژه‌ها: تخصص پژوهشی، معلم، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

مقدمه

یکی از جنبه‌های اساسی در حرفه‌ی معلمی، پژوهش و تحقیق است که باعث می‌شود خود معلم مسئول آموزش دانش آموزی باشد. با توجه به تأکید سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و نقشه‌ی جامع علمی کشور بر توسعه‌ی زمینه‌ی پژوهشگری، افزایش توانمندی‌های حرفه‌ای معلمان، نهادینه کردن فرهنگ آموزش برای پژوهش و تقویت و گسترش امکانات پژوهشی برای معلمان، توجه به امر پژوهندگی معلمان بیشتر از گذشته احساس می‌گردد. در همین راستا پژوهش حاضر با هدف بررسی دانش و تخصص پژوهشی معلمان صورت پذیرفت. تاکنون پژوهش‌های متعددی به بررسی تخصص و دانش پژوهشی پرداخته اند و دانش پژوهشی را دارای ابعاد مختلفی از جمله تجزیه و تحلیل اطلاعات کمی و کیفی، مهارت جستجو و بررسی و تحلیل اطلاعات مربوط به پژوهش‌های قبلی، تلفیق اطلاعات و ارزیابی آن‌ها، توانمندی در شناسایی مسئله، بیان مسئله و ارائه‌ی راه حل مناسب برای مسئله، مهارت برقراری ارتباط مناسب و مشارکت با دیگران، مهارت و دانش روش‌شناسی تحقیق و طراحی فرایند پژوهش عنوان می‌کنند (اسکاتین، ۲۰۰۱؛ استوکینگ و همکاران، ۲۰۰۴؛ فیتز و وینکلر، ۲۰۰۴؛ پیترسون و همکاران، ۲۰۰۸؛ مراه و همکاران، ۲۰۱۲؛ جولین و همکاران، ۲۰۱۲). با مطالعه پیشینه پژوهشی در زمینه‌ی تخصص پژوهشی، به این نکته رسیدیم که در ایران پژوهش‌مدون پژوهشی در زمینه‌ی بررسی ابعاد مختلف تخصص پژوهشی ارائه نشده است. در خارج از ایران پژوهش‌های متعددی به موضوع بررسی تخصص پژوهشی در محیط آموزشی به عنوان یکی از ابعاد ظرفیت پژوهشی پرداخته‌اند (انکیندا، ۲۰۰۲؛ اسکالر، ۲۰۰۴؛ وایتی، ۲۰۰۶؛ دودانی و لاپارته، ۲۰۰۸؛ مون، ۲۰۰۸؛ مورای و همکاران، ۲۰۰۹). بنابراین این پژوهش سعی دارد با توجه به مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهشی، به بررسی تخصص و دانش پژوهشی معلمان بپردازد.

روش

طرح پژوهشی این تحقیق برای بررسی دانش و تخصص پژوهشی معلمان از نوع طرح‌های پژوهشی کمی است.

- ۱- نویسنده مسئول، کارشناس ارشد تحقیقات آموزشی، دانشگاه فردوسی مشهد (Rabeeh.akrami@gmail.com)
- ۲- عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد (kareshki@gmail.com)
- ۳- عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد (mor.karami@gmail.com)

نی مقدم، حسین و مختاری، حیدر (۱۳۸۳). نقش کتابخانه‌های آموزشی و عمومی ایران در ایجاد عادت به مطالعه و یادگیری مادام‌العمر کودکان و نوجوانان. اولین همایش ملی کتابخانه و مردم. کرمان، دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۷ و ۱۸ مهرماه.

بایی، جواد و محمد خندان (۱۳۸۳). مطالعه و مقاله. تهران: نشر کتابدار.

Jonsson, A and Olsson, J (2008). Reading culture and literacy in Uganda T case of the "Children's Reading Tent". *Magisuppsats I bibliotheca lo formationsvetenskapvid institution bibliotheca och informationsvetenska bibliotekshogskolan*

غیر آزمایشی (توصیفی) است. جمع آوری داده‌ها با پرسشنامه صورت گرفته است. جامعه‌ی آماری این پژوهش معلمان زن و مرد شاغل به تدریس در مقطع ابتدایی شهر مشهد در سال تحصیلی ۹۳-۹۱ می‌باشند. جامعه‌ی آماری معلمان ابتدایی ۶۲۹۲ نفر می‌باشد که از این تعداد ۱۲۶۸ نفر مرد و ۵۰۲۴ نفر زن می‌باشند پس از احراز روایی و پایایی پرسشنامه‌ها، برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری سهمیه‌ای استفاده شد. برای انتخاب این گروه، نواحی هفتگانه مشهد به سه منطقه برخوردار (۳ و ۴)، نیمه برخوردار (۲ و ۶) و غیر برخوردار (۱) تقسیم شده و از هر کدام از این مناطق یک ناحیه انتخاب شد (نواحی ۲ و ۳). سپس از هر ناحیه تعدادی مدارس ابتدایی دخترانه و پسرانه به صورت تصادفی انتخاب شدند و در مجموع این پرسشنامه‌ها در اختیار حدود ۳۰۰ نفر از معلمان قرار داده شد که ۱۸۴ پرسشنامه بازگردانده شد.

برای اندازه‌گیری تخصص پژوهشی معلمان، از پرسشنامه‌ی دانش و مهارت‌های پژوهشی همراه و همکاران (۲۰۱۲) استفاده گردید، این پرسشنامه به زبان لاتین بود که به فارسی ترجمه شد. همراه و همکاران (۲۰۱۲) ضریب همسانی درونی ۰/۹۳ برای نمره کلی تخصص پژوهشی گزارش کردند و برای پنج خرده‌فصل آن نیز ضریب همسانی درونی (از ۰/۷۳ تا ۰/۹۳) گزارش کردند. در پژوهش حاضر پرسشنامه‌ی تخصص پژوهشی معلمان با مشورت اساتید متناسب‌سازی گردید. سپس روایی محتوایی این پرسشنامه توسط شش نفر از اساتید و دانشجویان دکتری دانشگاه فردوسی مورد تأیید قرار گرفت. پس از اجرای مقدماتی و حذف سوالات مبهم، این پرسشنامه بین ۱۸۴ معلم اجرا شد و با انجام تحلیل عاملی اکتشافی، ۵ عامل با نام‌های توانمندی در مسئله‌یابی، بیان مسئله و ارائه راه‌حل‌های مناسب برای مسئله، مهارت‌های جستجو و بررسی اطلاعات جمع‌آوری و تجزیه تحلیل اطلاعات کمی و کیفی، مهارت و دانش روش تحقیق و طراحی فرایند پژوهش مهارت برقراری ارتباط مناسب با دیگران، استخراج شد که سوالات پرسشنامه در طیف لیکرت از ۱ تا ۴ نمره گذاری می‌شود (۱ توانایی خیلی کم، ۲ توانایی کم، ۳ توانایی زیاد، ۴ توانایی خیلی زیاد). ضریب آلفای کرونباخ کلی پرسشنامه ۰/۹۱ و برای چهار عامل آن از ۰/۶۸ تا ۰/۹۰ بود.

یافته‌ها

یافته‌های استنباطی حاصل از بررسی مؤلفه‌ی تخصص پژوهشی، نشان داد که نتایج نشان داد که در رابطه با مؤلفه‌ی تخصص پژوهشی معلمان از نظر توانمندی در مسئله‌یابی، بیان مسئله و ارائه راه‌حل‌های مناسب برای مسئله و مهارت برقراری ارتباط مناسب، در سطح بالاتری از میانگین، از نظر مؤلفه‌ی جمع‌آوری و تجزیه تحلیل اطلاعات و دانش روش تحقیق و طراحی فرایند پژوهش در سطح پایین‌تری از میانگین متوسط و از نظر مؤلفه‌ی مهارت‌های جستجو و بررسی اطلاعات، بین میانگین بدست آمده و میانگین متوسط تفاوت معناداری وجود نداشت (جدول ۱).

جدول ۱: آزمون تک نمونه‌ای برای خرده مؤلفه‌های تخصص پژوهشی

مؤلفه	میانگین	میانگین متوسط	تحرک معیار	z	درجه آزادی	مقدار معناداری
توانمندی در مسئله‌یابی، بیان مسئله و ارائه راه‌حل‌های مناسب برای مسئله	۱۷/۴۸	۱۲	۳۱۰	۱/۸۵	۱۸۳	۰/۰۰۰
مهارت‌های جستجو و بررسی اطلاعات	۸/۳۹	۸	۲۱۸	۱/۸۶	۱۸۳	۰/۱۵۰۶
جمع‌آوری و تجزیه تحلیل اطلاعات کمی و کیفی	۸/۶۱	۱۰	۲۴۶	-۲/۱۸	۱۸۳	۰/۰۰۰
دانش روش تحقیق و طراحی فرایند پژوهش	۱۵/۴۱	۱۶	۳۹۳	-۲/۰۲	۱۸۳	۰/۱۴۰۴
مهارت برقراری ارتباط مناسب با دیگران	۱۲/۱۳	۱۰	۲۱۲	۲	۱۸۳	۰/۰۰۰
کل مقیاس تخصص پژوهش	۶۰/۸۳	۵۶	۱۱/۲۹	۵/۸۰	۱۸۳	۰/۰۰۰

نتایج تحلیل واریانس اندازه‌گیری مکرر نیز نشان داد که بین خرده مؤلفه‌های تخصص پژوهشی تفاوت معناداری از لحاظ برتری وجود دارد $(F_{(2,88)} = 142/49)$.

بحث و نتیجه‌گیری

بنابراین آنچه می‌توان از یافته‌ها نتیجه گرفت اینست که معلمان از نظر جمع‌آوری و تجزیه تحلیل اطلاعات کمی و کیفی، دانش روش تحقیق و طراحی فرایند پژوهش و مهارت‌های جستجو و بررسی اطلاعات دارای ضعف و مشکلات اساسی هستند. با توجه به اینکه آشنایی با فرایند پژوهش و کسب تخصص و دانش در زمینه انجام پژوهش از ارکان اساسی پژوهشگر شدن معلمان می‌باشد، لازم است در نظام آموزش و پرورش کشور بستری برای رسیدن معلمان به حد مطلوب تخصص و دانش پژوهشی فراهم گردد، چراکه معلمان زمانی می‌توانند در محیط آموزشی پژوهش انجام دهند و یا یافته‌های پژوهش‌های آموزشی را مطالعه و به طور صحیح در عمل به کار گیرند که با پژوهش و فرایند انجام آن آشنا باشند. با در نظر گرفتن نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، اهدافی که پژوهشکده‌ی تعلیم و تربیت در راستای پژوهندگی معلمان در نظر گرفته است، از جمله گسترش فرهنگ پژوهش در میان معلمان و کارشناسان آموزش و پرورش، اشاعه‌ی تصمیم‌گیری مبتنی بر پژوهش، پرورش توانایی‌ها و دانش و مهارت‌های ذهنی و عملی در انجام تحقیقات، رشد استعداد‌های پژوهشی فرهنگیان، محقق‌نشده است. البته با تصویب سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۰، که بر توسعه‌ی زمینه‌ی پژوهشگری و افزایش توانمندی‌های حرفه‌ای معلمان به شکل فردی و گروهی، تبادل تجارب و دستاوردها در سطح محلی و اختصاص اعتبارات خاص برای فعالیت‌های پژوهشی معلمان و استفاده‌ی بهینه از ظرفیت‌های موجود برای گسترش فرهنگ تفکر و پژوهش در بین مدیران و معلمان، تأکید گردید، انتظار می‌رود با بهره‌گیری از پژوهش‌هایی که در زمینه‌ی ابعاد مختلف پژوهشگری معلمان انجام شده است در راستای تحول

ارائه مدلی جهت تعیین رابطه بین بهره گیری از درس پژوهی و آینده پژوهی با برنامه درسی یافته ادراک شده با واسطه گری تغییر نگرش معلمان

فرنگیس الیاسی^۱؛ فرهاد شفیع پور مطلق^۲ و مریم بقایی^۳

کلیدواژه‌ها: درس پژوهی، آینده پژوهی، برنامه درسی تغییر یافته ادراک شده، تغییر نگرش معلمان

مقدمه

درس پژوهی الگویی برای تغییر برنامه درسی، بهسازی آموزش و عملکرد دانش آموزان است (سرک ۱۳۸۲). درس پژوهی^۱ در واقع روش پژوهشی مشارکتی معلمان در کلاس درس است که از آن به سودمندترین، کاربردی ترین و مؤثرترین برنامه پرورش حرفه ای معلمان در منارس ژاپن یاد شد (سرکاراچی، ۱۳۷۸). وزارت علوم و آموزش ژاپن ترویج درس پژوهی در منارس ژاپن را یکی از عوامل بهبود عملکرد دانش آموزان در پیمازی ۲۰۱۲ نسبت به ۲۰۰۹ می داند (واتانایی^۲، ۲۰۱۳). در مطالعات پژوهی، سه وجه دانستن را باید از هم تفکیک کرد: ۱. وجه سینتاکتیک^۳ که تأکید آن بر روش شناسی مطالعه روش ها، رهیافت ها، مدل ها یا دیگر شیوه های سبک معرفت است. در این وجه طراحان برنامه بسته به رهیافت مورد نظر اعم از بومی سازی دانش و محتوای درسی و یا انطباق با دانش جهانی و بهره گر آن، از نظریه های مختلف از قبیل نظریه قفس پرنده، نظریه DNA، نظریه قارچ، نظریه آمیب، نظریه چن نظریه های دیگر استفاده می کند (قاسم پور دهاقانی، ۱۳۹۰). نیز از روشهایی از قبیل روش دلفی، سناریوتو سیستم های نر، تحلیل روندها، نظریه آشوبناکی، شبیه سازی های کامپیوتری و مدلسازی ریاضی برای برنامه های درسی استفاده می شود (فتحی و اجارگاه، ۱۳۹۲). ۲. وجه سمانتیکس^۴ که تأکید آن بر مسائل، محتوای موضوعات آینده پژوهی است. ۳. وجه پراگماتیکس^۵ که تأکید آن بر نحوه تأثیر مطالعات آینده پژوهی بر کنش ها، تصمیم گیری ها، تنظیم سیاست ها، مدیریت و رهبری است. مطالعات بزرگی (۱۳۸۸) نشان داد وجه آینده پژوهی (سینتاکتیک، سمانتیکس، پراگماتیکس)، نگرش های موجود را مورد بازبینی قرار می دهد وجه سمانتیکس، مطالعات طبیعی (۱۳۷۳) و در وجه سینتاکتیک به عنوان یکی از وجوه آینده پژوهی، مط

۱- نویسنده مسؤول، دانشجوی دکتری آینده پژوهی، پژوهشگاه شاخص پژوه اصفهان (claysifar21@yahoo.com)
 ۲- استادیار، گروه مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد محلات (shaftepoor@iaumahallat.ac.ir)
 ۳- دانشجوی دکتری آینده پژوهی، پژوهشگاه شاخص پژوه اصفهان (Baghahi88@yahoo.com)

Lesson Study
 Watanabe
 syntactic
 semantics
 peragmatics

بنیادین در عرصه ی پژوهش گرایی معلمان گام های ارزشمندی برداشته شود.

منابع

Fitz., P & Winkler., M. F. (1989). Education, research, and practice: Bridging the gap. American Dietetic Association. 89, 1676-1679.
 Furlong., J. (2004) BERA at 30. Have we come of age? British Educational Research Journal, 30, 3, 343-358.
 Julien. B.L., Lexis. L., Schuijers. J., Samiric. T., McDonald. S. (2012). Using capstones to develop research skills and graduate capabilities: A case study from physiology. 9, 3, 1-15.
 Meerah., T. S. M. Osman., K. Zakaria, E. Haji Ikhsan., Z. Krish. P. Choo Lian., D. K. Mahmud, D. (2011). Developing an Instrument to Measure Research Skills. Social and Behavioral Sciences, 60, 630 – 636.
 Munn., P. (2008). Bulding research capacity collaboratively: Canwetake Ownership Of Our Future? British Educational Research Journal, 34(4), 15-27.
 Murray., J., Campbell, A., Hextall, L., Hulme, M., Jones, M., Mahony, P., Mcnter, L., Procter, R., Wall, K. (2009). Research and teacher education in the UK: building capacity. Teaching and teacher education 25, 944-950.
 Peterson., C.A., Hays Kimmons. J.E., Cole. J.S. (2008). Short-Term Effectiveness of an Outcomes Research Training Curriculum Within a Coordinated Program. American Dietetic Association, 108, 120-124.
 Schuller., T. (2004). Capacity Building In Educational Research. Sketching An International Picture.. UK: RoutledgeFalmer
 Schuyten., G. (2001). Discussion research skills: A closely Connected triplet of research area, research methodology and statistics. Training Researchers in the Use of Statistics, 6, 227-230.
 Yoon., Kiok. Park., Youngin. Yong Hong, Seoung (1999). Elementry Teachers perception of Action Research in Korea. Annual Conference of the Comparative and International Education Society held in April 14-18: Toronto.